

[Ministeren for Grønland.]

arbejde, der er i gang fra landsrådets side. Det første led i denne forandring af de grønlandske sociale forhold er netop det, landsrådet har ønsket: en socialinspektør henedefra til Grønland for at give gode råd efter at have rejst rundt og undersøgt forholdene igennem, ja, det bliver vel et par år i alt, og hvis vi griber ind her, er det hele noget bagvendt. Vi forlanger til ethvert lovforslag, som det ærede medlem hr. Rosing også påpegede, landsrådets medvirken, ja, vi forlanger, at landsrådet har udtalt sig og taget endelig stilling til sagen, før et lovforslag behandles færdigt her i folketinget. Og det gør vi for områder, hvor landsrådet i og for sig ikke har den administrative myndighed. Nu ville vi altså gribe ind på et område, hvor det netop er landsrådet, der ikke alene har den administrative, men også hele den bevillende myndighed og det økonomiske ansvar, og vi ville gribe ind på forhånd, før vi overhovedet har spurgt landsrådet. Det ville dog vistnok være temmelig forbavsende for landsrådet, om vi gennemførte noget sådant uden at spørge dem netop på deres eget område.

Men i øvrigt, som jeg sagde, der ligger jo en god tanke bag ved forslaget. Vi skal have de sociale forhold revideret i Grønland, derom er vi helt enige, og derom er vist alle enige, så vidt jeg forstod de ærede ordførere, og det glæder mig at høre, at der er denne enighed. Alt skal imidlertid have sin tid og hver ting til sin tid; hvis vi springer for tidligt og for hovedkulds ind i det, så bliver det måske til en kolbøtte, og måske en temmelig forkert, hvorunder man kan forvride både arme og ben og halsen med.

Ordføreren for forslagsstillerne (Vivike): Det er jo rigtigt, at principperne i de grønlandske socialforsorgsvedtægter er de samme som principperne i de danske love, men principper fylder nu ikke meget i en tarm, og spørgsmålet er, om man kan føre principperne ud i livet på en effektiv måde. Det kan man ikke med de begrænsede midler, som de grønlandske kommuner råder over i dag. Nu siges der — og det ved jeg udmærket godt er rigtigt — at i særlige tilfælde kan landsrådet søge en bevilling på de årlige finanslove. Ja, det er rigtigt, men der er jo ikke søgt; og jeg skal komme tilbage til

og give noget af en forklaring på, hvorfor der ikke er det. Men der siges altså ligefrem, at fordi man kan søge, er det unødvendigt med denne lov — således udtalte den højtærede minister for Grønland sig — og vi må altså afvente landsrådets forhandlinger, og vi kan ikke gå uden om landsrådet.

Nu er det da heller ikke sådan, at landsrådet er helt fremmed for den tanke, vi fremfører her. Selv om man ikke har en udtalelse fra det fulde landsråd, står jeg her med en udtalelse, som jeg må have lov til at citere, fra forhandlingerne i et landsrådsmøde 1962, hvor udvalget, der har arbejdet med udkast til vedtægter om hjælp fra det offentlige, børne- og ungdomsforsorg, pensioner og hjælp til enker m. fl., udtaler — det findes side 165 i referatet af landsrådets forhandlinger —:

„at taksterne burde være noget højere.“ — de takster, som er skitseret i udkastet til vedtægter — „Udvalget skal følgelig henstille, at landshøvdingen ved fremsendelsen af vedtægtsudkastene til ministeriet for Grønland fremhæver det påkrævede i, at der på længere sigt findes udvej for finansiering af takster for de forskellige hjælpeydelse, der er noget mere rimelige end de foreslåede. Disse er af en sådan størrelsesorden, at personer, der på grund af alder, invaliditet eller sygdom er afskåret fra at tjene noget af betydning til livets ophold, ikke kan leve af de foreslåede ydelser.“

Og de foreslåede ydelser — altså dem, socialinspektør Kaj V. Petersen har foreslået — er større end dem, man giver nu.

Nu er der her under denne forhandling henvist til sagkundskaben. Vi har jo sagkundskab i Grønland, fordi denne socialinspektør fra Randers er deroppe, og han er blevet interviewet i Grønlandsposten. Han fastslår hårdnakket, at man sulter og fryser, hvilket den højtærede minister benægter; ministeren siger, at man kan måske finde et eller andet tilfælde. Men jeg vil gerne have lov til at citere igen, hvad Kaj V. Petersen udtaler til Grønlandsposten nr. 20:

„Jeg nærer tillid til, at det ret snart vil gå op for de bevillende myndigheder, at man ikke i velfærdsstaten Danmark, som Grønland jo er en ligeberettiget del af, kan have folk til at sidde og sulte og fryse, hvad vitterlig mange gør i dag, for